

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cariera Nord” împotriva deciziei din 01 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Arendă „Maconi” în proces de insolvență împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Belvilcom” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare- cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011,

-cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Întreprinderii de Arendă „Maconi” în proces de insolvență cu privire la declararea valabilă a contractului de vânzare- cumpărare conform condițiilor procesului verbal al ședinței/adunării comitetului creditorilor Întreprinderii de Arendă „Maconi” din 05 septembrie 2005,

- cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Întreprinderii de Arendă „Maconi” în proces de insolvență, Societatea cu Răspundere Limitată „Belvilcom” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 și a contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011,

- cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Belvilcom” împotriva Întreprinderii Individuale „Jerebțov Anton” cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011,

- cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Belvilcom”, Societății cu Răspundere Limitată „Cariera Nord”, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare- cumpărare din 24 mai 2012,

c o n s t a t ă:

La data de 13 septembrie 2011, ÎA „Maconi” s-a adresat în instanța de judecată

cu cerere împotriva SRL „Belvilcom” solicitând anularea contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi” din 04 mai 2011 încheiat între administratorul insolvenței ÎA „Maconi”- Valeriu Chistruga și SRL „Belvilcom”.

În motivarea acțiunii s-a invocat că administratorul insolvenței Valeriu Chistruga a încălcat prevederile art. 126 alin. (1), (7), (8), (15) al Legii insolvenței, care prevede că în cadrul procesului de insolvență, întreprinderea debitorului poate fi înstrăinată ca un complex patrimonial unic doar cu acordul expres al adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor. Vânzarea întreprinderii are loc prin licitație sau concurs dacă adunarea sau comitetul creditorilor nu stabilește altfel. În cazul în care vânzarea întreprinderii are loc prin concurs, condițiile concursului se aprobă de adunarea sau comitetul creditorilor. Dacă suma obținută din vânzarea întreprinderii dă posibilitate de a satisface totalmente creanțele creditorilor, la propunerea administratorului, procesul de insolvență a debitorului se consideră închis, cu luarea de către instanța de judecată a hotărârii respective.

Consideră că contractul a fost încheiat contrar prevederilor Legii insolvenței și solicită în temeiul art.220 Cod civil, constatarea nulității.

La data de 22 septembrie 2011, SRL „Ghiofrig” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva ÎA „Maconi” solicitând declararea valabilă a contractului de vânzare-cumpărare a ÎA Maconi ca un complex patrimonial unic, încheiat între ÎA „Maconi” în proces de insolvență și SRL „Ghiofrig”, conform condițiilor stabilite prin procesul-verbal al adunării comitetului creditorilor ÎA „Maconi” nr.A 05/RC-01 din 05 septembrie 2005 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în baza procesului-verbal al adunării comitetului creditorilor ÎA „Maconi” în proces de insolvență, nr.A 05/RC-01 din 05 septembrie 2005, SRL „Ghiofrig” a fost desemnat cîștigător al concursului investițional desfășurat de ÎA „Maconi”.

Conform hotărârii nr.2e-444/08 din 05 iunie 2008 a Curții de Apel Economice s-a obligat administratorul insolvenței ÎA „Maconi”, Valeriu Chistruga și SRL „Ghiofrig” să execute procesul-verbal nr. 05/RC-1 din 05 septembrie 2005 cu privire la rezultatele concursului investițional și să prezinte instanței de judecată măsurile economice și investiționale, cu respectarea intereselor colectivului de muncă al ÎA „Maconi”.

Susține că, SRL „Ghiofrig” și-a executat obligațiunile asumate prin procesul-verbal nr.05/RC-01 din 05.09.2005, investind în activitatea ÎA „Maconi” suma de 3252085,85 lei, conform dispozițiilor de plată și facturile fiscale anexate.

Conform art.818 Cod civil, contractul de vânzare-cumpărare al întreprinderii ca un complex patrimonial unic se încheie în formă autentică și se înregistrează la Camera înregistrării de Stat.

Afirmă că, a solicitat repetat pîrîtului să-și onoreze obligațiile de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial unic, prezentînd în acest sens, proiectul elaborat de către notar. Chestiunea dată a fost discutată la ședințele Comitetului creditorilor ÎA „Maconi” din 14 mai 2010, din 15 octombrie 2010, din 15 decembrie 2010, în cadrul cărora s-a hotărât de a obliga

administratorul insolvenței ÎA „Maconi” să semneze contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic al ÎA „Maconi” cu SRL „Ghiofrig” și să convoace Comitetul creditorilor în adunare după încheierea contractului de vânzare-cumpărare, dar nu mai târziu de 05 mai 2011.

La data de 13 aprilie 2011, SRL „Ghiofrig” a solicitat administratorului insolvenței ÎA „Maconi” să se prezinte cu actele necesare și ștampila întreprinderii pe data de 15 aprilie 2011 la orice oră convenabilă la sediul notarului Elena Constantinescu pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic al ÎA „Maconi”.

Conform scrisorii din 18 aprilie 2011, administratorul insolvenței ÎA „Maconi” a menționat că în intervalul 24 ianuarie 2011 -31 martie 2011, funcția de administrator al insolvenței ÎA „Maconi” a fost deținută de către Anton Jerebțov, care a sustras de la întreprindere actele necesare pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare.

Specifică că, SRL „Ghiofrig” s-a adresat cu solicitări similare administratorului insolvenței ÎA „Maconi” la 15 aprilie 2011, 18 aprilie 2011 și 21 aprilie 2011.

Consideră că, pîrîtul neîntemeiat, cu rea-credință se eschivează de la executarea obligației de autentificare notarială a contractului de vânzare-cumpărare menționat.

La data de 14 februarie 2012, SRL „Ghiofrig” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva ÎA „Maconi”, SRL „Belvilcom” solicitînd constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 și a contractului de cumpărare a întreprinderii ca complex patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în baza procesului-verbal al adunării comitetului creditorilor ÎA „Maconi” în proces de insolvență, nr.A05/RC-01 din 05 septembrie 2005, SRL Ghiofrig a fost desemnat cîștigător al concursului investițional desfășurat de ÎA „Maconi”.

Prin hotărârea nr.2e-444/08 din 05 iunie 2008 a Curții de Apel Economice s-a obligat administratorul insolvenței ÎA „Maconi” - Valeriu Chistruga și SRL „Ghiofrig” să execute procesul-verbal nr.05/RC-1 din 05 septembrie 2005 cu privire la rezultatele concursului investițional și să prezinte instanței de judecată măsurile economice și investiționale, cu respectarea intereselor colectivului de muncă al ÎA „Maconi”.

Menționează că, administratorul insolvenței - Valeriu Chistruga, sub diverse motive, s-a eschivat de la executarea obligației de a încheia cu SRL „Ghiofrig” contractul de vânzare-cumpărare a ÎA „Maconi” ca un complex patrimonial unic.

Specifică că, în cadrul examinării unei cauze conexe, reprezentantul SRL „Belvilcom” a prezentat contractul de vânzare-cumpărare a ÎA „Maconi” ca complex patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011, care ar fi fost încheiat între SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi”, în proces de insolvență și contractul de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, care ar fi fost încheiat între SRL „Ghiofrig”, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” în proces de insolvență.

Relatează că, nu a încheiat nici un contract cu SRL „Belvilcom” prin care să-

i cesioneze calitatea de câștigător al concursului investițional desfășurat de ÎA „Maconi” și nici alte drepturi patrimoniale.

Remarcă că, semnătura și amprenta ștampilei aplicate pe contractul de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 din numele SRL „Ghiofrig” reprezintă un fals, ce ar putea fi probat prin numirea unei expertize tehnico-grafologice de stabilire a veridicității semnăturii și amprentei ștampilei aplicate pe contractul litigios din numele SRL „Ghiofrig”.

Conform art.818 Cod Civil, contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial unic se încheie în formă autentică, însă din răspunsul parvenit de la notarul public Galina Morea, care a preluat spre păstrare arhiva notarului Alexandru Antoficiuc, rezultă că în arhiva notarului Alexandru Antoficiuc nu există un asemenea contract. În opinia sa, acest fapt ridică dubii privitor la semnătura și ștampila aplicată din numele notarului Alexandru Antoficiuc pe contractul litigios.

Consideră că ambele contracte sunt susceptibile de nulitate absolută.

La data de 06 martie 2012, SRL „Belvilcom” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva ÎI „Jerebțov Anton” solicitând recunoașterea valabilă a contractului de vânzare- cumpărare a ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, ca complex patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la data de 04 mai 2011, SRL „Belvilcom” în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.15, a procurat ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, ca complex patrimonial unic, fiind efectuată achitarea integrală a sumei conform contractului și îndeplinite întocmai condițiile contractuale.

Precizează că, începând cu anul 2008, a contribuit investițional la funcționarea ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, dovadă fiind operațiunile financiare care au avut loc între SRL „Belvilcom” și SRL „Ghiofrig”.

Indică SRL „Belvilcom” că, faptul contribuirii la implementarea planului investițional, a fost și achitarea datoriilor ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, față de SRL „Ghiofrig” în sumă de 3252085,85 lei, prin contractul de cesiune de creanță nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, încheiat între SRL „Belvilcom”, SRL „Ghiofrig” și ÎA „Maconi”; față SRL „Elevatexpo” în sumă de 1199500 lei, prin contractul de cesiune nr.30/11/10/1 din 30 noiembrie 2010, încheiat între SRL „Elevatexpo”, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate; față de ÎCS „Siluma” SRL în mărime de 630501,38 lei, prin contractul de cesiune de creanță nr. 01/06/2011/1, încheiat între ÎCS „Siluma” SRL, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” în proces de insolabilitate.

Declară că, pentru îndeplinirea acțiunilor enumerate, precum și pentru punerea în aplicare a procesului investițional de renovare a instalațiilor au fost operate credite, după cum urmează:- în sumă de 133250 USD, conform contractului de credit nr. L/42041067100 și suma de 89522 USD, conform contractului nr. C/42041227100 din 28 decembrie 2010, încheiate cu BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA; -în sumă de 55000 euro, conform contractului de credit nr. 44/1 din 21 aprilie 2011 și a acordului la contract nr. 1 din 31 mai 2011 și credit în sumă de 800 000 lei, conform contractului de credit nr. 134/4 din 12 octombrie 2011, încheiat între SRL „Belvilcom” și BC „Moldindcombank” SA, de către SRL „Belvilcom” au fost investită suma de peste 2400000 lei, fiind procurate utilaje și

mijloace de transport.

Sușține SRL „Belvilcom” că, pînă în prezent a investit suma de peste 7500000 lei și angajaților ÎA „Maconi” le-au fost majorate salariile cu 50%, iar în bugetul de stat au fost transferate impozite în sumă de peste 618257 lei.

În opinia sa, se urmărește deposedarea SRL „Belvilcom” de bunurile și activele procurate legal, ca rezultat al intervenirii unor interese de grup.

La data de 26 septembrie 2013, SRL „Ghiofrig” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva SRL „Belvilcom”, SRL „Cariera Nord”, intervenient accesoriu ÎS „Camera Înregistrării de Stat” solicitînd recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 24 mai 2012, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”, autentificat de notarul public Adelina Florea, sub nr.3530 și încasarea de la pîrîți a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în baza procesului-verbal al Comitetului creditorilor ÎA „Maconi” nr.A05/RC-01 din 05 septembrie 2005, SRL „Ghiofrig” a fost desemnat cîștigător al concursului investițional desfășurat de ÎA „Maconi”.

Prin hotărîrea din 05 iunie 2008 a Curții de Apel Economice s-a obligat administratorul insolvenței ÎA „Maconi”-Valeriu Chistruga și SRL „Ghiofrig” să execute procesul-verbal nr.05/RC-1 din 05 septembrie 2005 cu privire la rezultatele concursului investițional și să prezinte instanței de judecată măsurile economice și investiționale cu respectarea intereselor colectivului de muncă al ÎA „Maconi”.

Invocă că, administratorul insolvenței -Valeriu Chistruga s-a eschivat de la executarea obligației de a încheia cu SRL „Ghiofrig” contractul de vânzare-cumpărare al ÎA „Maconi” ca un complex patrimonial unic.

Relatează că, în cadrul examinării unei pricini conexe, reprezentantul SRL „Belvilcom” a prezentat contractul de vânzare-cumpărare a ÎA „Maconi” ca complex patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011, care ar fi fost încheiat între SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi”, în proces de insolvență și contractul de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, care ar fi fost încheiat între SRL „Ghiofrig”, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” în proces de insolvență.

Menționează că, în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ, la cererea SRL „Belvilcom” împotriva ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, intervenient accesoriu SRL „Ghiofrig”, reprezentantul ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a prezentat contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca complex patrimonial din 24 mai 2012, prin care SRL „Belvilcom” a înstrăinat SRL „Cariera Nord” complexul patrimonial unic al ÎA „Maconi”, fiind deja consemnate aceste modificări în Registrul de Stat al persoanelor juridice.

Consideră nul contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca complex patrimonial unic din 24 mai 2012, încheiat între SRL „Cariera Nord” și SRL „Belvilcom”, deoarece prin încheierea din 22 septembrie 2011 a judecătorei Edineț s-a interzis înstrăinarea ÎA „Maconi” ca complex patrimonial unic, cît și patrimoniul acesteia în mod separat, precum și s-a interzis ÎS „Camera Înregistrării de Stat” să opereze modificări în Registrul de Stat al persoanelor juridice în privința ÎA „Maconi”. Prin încheierea din 23 septembrie 2011 a executorului judecătoresc Adrian Agarici, au fost aplicate măsuri de asigurare a acțiunii stabilite prin încheierea din 22 septembrie 2011 a judecătorei Edineț, care a fost înregistrată la data de 23 septembrie 2011 la ÎS „Camera Înregistrării de Stat”.

Notează că, prin încheierea nr.2e-928/12 din 23 februarie 2011 a judecătorei Economice de Circumscripție s-a interzis atât înstrăinarea ÎA „Maconi” în proces de insolabilitate ca un complex patrimonial unic sau bunurile acestuia în mod separat, cât și i-a fost interzis ÎS „Camera Înregistrării de Stat” să efectueze modificări în Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor în privința ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate.

Prin încheierea nr. 111-323/2111 din 24 februarie 2012 a executorului judecătoresc Adrian Agarici, s-au aplicat măsuri de asigurare a acțiunii stabilite prin încheierea nr.2e-928/12 din 23 februarie 2012 a judecătorei Economice de Circumscripție, care a fost înregistrată la ÎS „Camera Înregistrării de Stat” la 24 februarie 2012, sub nr.604/59.

Indică că, prin încheierea din 07 martie 2012 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău s-a interzis ÎS „Camera Înregistrării de Stat” de a efectua careva modificări în Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor, în privința ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate și s-a aplicat sechestru pe toata averea ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate și s-a interzis Oficiului Cadastral Teritorial Edineț să opereze modificări în Registrul bunurilor imobile privind bunurile a ÎA „Maconi”. Încheierea a fost în vigoare pînă la 26 decembrie 2012.

Remarcă că, la data de 24 mai 2012-data încheierii contractului de vânzare-cumpărare litigios, existau trei interdicții, dintre care una era aplicată la cererea SRL „Belvilcom”.

Consideră că contractul de vânzare-cumpărare din 24 mai 2012, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”, autentificat de notarul public Florea Adelina sub nr.3530 este încheiat contrar interdicțiilor aplicate de către instanța de judecată și executorul judecătoresc, iar conform art.232 Cod civil este pasibil de a fi declarat nul.

Prin hotărîrea din 10 noiembrie 2014 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate împotriva SRL „Belvilcom” privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011; s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ghiofrig” împotriva ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate și SRL „Belvilcom” privind constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 și a contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011; s-a declarat nul contractul de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, încheiat între SRL „Ghiofrig”, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr. 15 din 04 mai 2011, încheiat între SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, cu repunerea părților la poziția inițială prin încasarea de la ÎA „Maconi” în beneficiul SRL „Belvilcom” a sumei achitate conform contractului în mărime de 1200000 lei; s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ghiofrig” împotriva ÎA Maconi, în proces de insolabilitate, privind declararea valabilă a contractului de vânzare-cumpărare, conform condițiilor procesului-verbal al ședinței a comitetului creditorilor ÎA „Maconi” din 05 septembrie 2005; s-a declarat valabil contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic -ÎA „Maconi”, încheiat între SRL

„Ghiofrig” și ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, conform condițiilor stabilite prin procesul- verbal al ședinței a comitetului creditorilor ÎA „Maconi”, în proces insolabilitate, nr. 05/RC- 01 din 05 septembrie 2005; s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Belvilcom” împotriva ÎI „Jerebțov Anton” privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi” nr.15 din 04 mai 2011; s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ghiofrig” împotriva SRL „Belvilcom”, SRL „Cariera Nord”, intervenient accesoriu ÎS „Camera Înregistrării de Stat” privind recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 3530 din 24 mai 2012, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”, autentificat de notarul public Adelina Florea; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic - ÎA „Maconi”, nr. 3530 din 24 mai 2012, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”, autentificat de notarul public Adelina Florea, cu repunerea părților la poziția inițială prin anularea din Registrul de stat al persoanelor juridice a înscrierii privind contractul de vânzare-cumpărare nr.3530 din 24 mai 2012 a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi”, executată în baza deciziei ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din 05 iunie 2012, cu încasarea de la SRL „Belvilcom” în beneficiul SRL „Cariera Nord” a sumei achitate conform contractului în mărime de 1200000 lei.

Prin hotărârea suplimentară din 01 decembrie 2014 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău s-au repus părțile la poziția inițială prin restituirea de către SRL „Cariera Nord” în patrimoniul ÎA „Maconi” în proces de insolabilitate a bunurilor dobândite conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 3530 din 24 mai 2012; s-a încasat de la SRL „Belvilcom” în beneficiul ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 100 lei și în beneficiul SRL „Ghiofrig” -taxa de stat în mărime de 300 lei; s-a încasat de la SRL „Belvilcom” în beneficiul statului taxa de stat neachitată în mărime de 49600 lei; în rest pretențiile ÎA „Maconi” în proces de insolabilitate și SRL „Ghiofrig” privind încasarea cheltuielilor de judecată s-au respins.

Prin decizia din 01 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile depuse de SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”; s-a admis parțial apelul depus de ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate și s-a casat parțial hotărârea din 10 noiembrie 2014 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, în partea încasării de la ÎA „Maconi” în proces de insolabilitate în beneficiul SRL „Belvilcom” suma de 1200000 lei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acestui capăt de cerere.

Prin încheierea din 17 septembrie 2015 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău s-a restituit SRL „Ghiofrig” de la bugetul de stat taxa de stat achitată în mărime de 49800 lei, ca fiind achitată într-o sumă mai mare decât cea prevăzută de lege.

La data de 02 septembrie 2015, SRL „Cariera Nord” a declarat recurs împotriva deciziei din 01 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunilor înaintate de ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, SRL „Ghiofrig” și SRL „Belvilcom”.

În susținerea recursului s-a invocat că este neîntemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare în partea admiterii pretenției SRL „Ghiofrig” privind constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor, încheiat între SRL „Ghiofrig, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” la data de 21 ianuarie 2011, deoarece conform

contractului nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, SRL „Ghiofrig”, reprezentat de directorul D.Răducan, în calitate de cedent, transmite cesionarului SRL „Belvilcom” dreptul de a solicita primul și de a deveni noul creditor al ÎA „Maconi”, în contul sumei datorate de 325085,85 lei. Ca rezultat, SRL „Belvilcom” primește dreptul să solicite de la ÎA „Maconi” executarea obligațiilor creditoriale în sumă de 325 085,85 lei, în locul SRL „Ghiofrig”.

Menționează că, din raportul de expertiză grafoscopică nr.477-478 din 03-09 februarie 2012, s-a stabilit că semnătura aplicată la poziția SRL „Ghiofrig” pe contractul de cesiune a creanței nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, încheiat între ÎA „Maconi”, SRL „Belvilcom” și SRL „Ghiofrig”, din numele persoanelor Chistruga V., Chirica V., Răducan D., este executată de însuși D.Răducan, a cărui mostre de semnături experimentale au fost prezentate. Conform raportului de expertiză nr. 15/16 din 03 ianuarie 2012, s-a stabilit că semnătura aplicată la poziția SRL „Ghiofrig” pe contractul de cesiune a creanței nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, încheiat între ÎA „Maconi”, SRL „Belvilcom” și SRL „Ghiofrig”, din numele V.Chistruga, V., Chirica, D.Răducan, este executată de însuși D.Răducan, a cărui mostre de semnături experimentale au fost prezentate. Impresiunea ștampilei rotundă a SRL „Ghiofrig” aplicată pe contractul nominalizat este realizată cu ștampila rotundă a SRL „Ghiofrig”, a cărei mostre au fost prezentate.

Consideră că, rezultând din prevederile art. 216 alin.(1) Cod civil, art. 666 alin.(1) Cod civil, pretenția privind constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor din 21 ianuarie 2011, încheiat între SRL „Ghiofrig”, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” urmează a fi respinsă, deoarece SRL „Ghiofrig” și-a dat acordul la încheierea unui astfel de contract, manifestat prin aplicarea semnăturii lui Răducan D. și ștampilei SRL „Ghiofrig”, care sunt veridice, conform rapoartelor de expertiză enunțate supra. În opinia sa, temeiuri legale de nulitate a contractului nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, lipsesc.

Cu referire la raportul de expertiză nr.435, 436 din 01 noiembrie 2013, întocmit de Centrul Național Anticorupție, conform căruia paginile contractului de cesiune nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, reprezintă anexa contractului nr.15, nu reprezintă copii ale unuia și aceluiași exemplar, menționează că instanța urmează să-și formuleze concluziile în baza tuturor circumstanțelor cauzei, respectiv să ia în considerare și faptul că raportul de expertiză a fost efectuat în baza unor copii, originalele fiind pierdute.

Deoarece originalele nu pot fi prezentate, din motive ce nu pot fi imputate părților, în opinia sa, ar trebui să se rețină că în raportul de expertiză nr. 435, 436 din 01 noiembrie 2013 se menționează copia contractului nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, iar relevanță pentru determinarea valabilității contractului, o are impresiunea ștampilei rotundă a SRL „Ghiofrig”, precum și semnătura lui Răducan D., care au fost aplicate pe originalul pierdut și nu pe copia contractului.

Opinează că, în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, în situația creată, pentru a ajunge la o concluzie corectă asupra determinării faptului valabilității contractului nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, instanța urma să stabilească circumstanțele încheierii acestuia, corelând totalitatea probelor existente la dosar și fără să acorde prioritate raportului de expertiză nr.435, 436 din 01 noiembrie 2013, întocmit de Centru Național Anticorupție, a cărui obiect

de cercetare a fost copia contractului și nu originalul. Or, conform art.726 Cod civil, la interpretarea contractului se va ține cont de natura lui, de circumstanțele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părți sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de până la și de după încheierea contractului, precum și de uzanțe.

În consecință indică că, pentru stabilirea valabilității contractului nr.21 /01 /2011/2 din 21 ianuarie 2011 nu are relevanță faptul că paginile copiilor contractului în cauză, nu reprezintă copii ale unuia și aceluiași exemplar.

Consideră că, instanța de fond și de apel nu au ținut cont de prevederile legale enunțate și au formulat concluziile ținând cont doar de probele prezentate în favoarea reclamantului, ceea ce este inadmisibil pentru emiterea unei hotărâri.

Declară că, sunt neîntemeiate concluziile instanțelor ierarhic inferioare în partea pretențiilor ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate și SRL „Ghiofrig” privind constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011 a complexului patrimonial unic ÎA “Maconi”, încheiat între administratorul insolabilității ÎA “Maconi” - Chistruga Valeriu și SRL ” Belvilcom”.

În acest sens, invoca că art.818 alin.(1) Cod civil statuează că contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic se încheie în formă autentică și se înregistrează la Camera Înregistrării de Stat.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011, autentificat notarial de notarul Antofciuc Alexandru, ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, în persoana administratorului Valeriu Chistruga, a fost vândut complexul patrimonial unic ÎA „Maconi”, cumpărătorului SRL „Belvilcom”, iar în anexa nr. 1 la contractul nr. 15 din 04 mai 2011 a complexului patrimonial unic sunt specificate toate bunurile transmise cumpărătorului SRL „Belvilcom” de către ÎA „Maconi”.

Referitor la pretențiile SRL „Belvilcom” împotriva ÎI “Jerebțov Anton” privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi” nr.15 din 04 mai 2011, a invocat că în conformitate cu art.59 alin.(1) Cod Procedură Civilă, parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Remarcă că, cerințele pretinse de SRL „Belvilcom” au fost înaintate împotriva unui pîrît necorespunzător, or, ÎI “Jerebțov Anton” este o persoană terță, care nu a participat la încheierea contractului respectiv, ceea ce face ca acțiunea, în esență, să fie neîntemeiată din acest motiv. Însă, în opinia sa, instanțele ierarhic inferioare în mod eronat au stabilit alte cauze ale respingerii acestui capăt de cerere.

Consemnează că sunt eronate și concluziile instanțelor ierarhic inferioare în partea pretențiilor SRL „Ghiofrig” privind constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi”, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord” la data de 24 mai 2012, înregistrat sub nr.3530.

În contextul dat invocă că în baza contractului nr.3530 din 24 mai 2012, autentificat de notarul public Adelina Florea, SRL „Belvilcom”, în calitate de vânzător, vinde, iar cumpărătorul SRL „Cariera Nord”, cumpără, complexul

patrimonial unic ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate și a fost înregistrat prin decizia din 05 iunie 2012 a Camerei Înregistrării de Stat.

Declară că, SRL „Ghiofrig” nu poate fi considerat ca fiind persoană în favoarea căruia a fost instituită interdicția, or, din momentul cedării drepturilor acestuia prin contractul de ce nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, SRL „Ghiofrig” nu mai poate motiva existența unui interes de declarare a nulității contractului nr.3530 din 24 mai 2012.

Precizează că, interdicțiile privind operarea modificărilor în registre sunt opozabile terților, în cazul înregistrării acestora în registrele respective. În momentul săvârșirii tranzacției în registrul de stat al persoanelor juridice nu erau reflectate careva interdicții în privința SRL „Belvilcom”, complexul patrimonial unic Maconi deja era înregistrat după această întreprindere.

Relevă că important este faptul că rezultând din prevederile pct.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 1, din 07 iulie 2008 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează nulitatea actului juridic, respectarea condițiilor de valabilitate a actului juridic se verifică la încheierea acestuia, iar la data semnării contractului criticat vicii de formă nu au mai existat, vânzătorul SRL „Belvilcom” a înregistrat în registrul persoanelor juridice contractul de vânzare-cumpărare, nr.15 din 05 mai 2011, Camera Înregistrării de Stat eliberând în acest sens extrasul respectiv care a fost prezentat notarului pentru autentificarea contractului de vânzare-cumpărare din 24 mai 2012.

Indică că este relevant faptul că ambele părți considerau că, la momentul încheierii contractului, forma actului juridic a fost respectată, acesta fiind un element al bunei-credințe. SRL „Cariera Nord” a investit în dezvoltarea obiectului un capital esențial, iar declararea nulității contractului translativ de proprietate va duce la încălcarea dreptului de proprietate și principiului de stabilitate a raportului juridic, care sunt garantate prin CEDO.

Afirmă că, SRL „Ghiofrig” este unica persoană care solicită constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare, nr.3530 din 24 mai 2012, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”, neavând, în acest sens, un interes legal motivat și în opinia sa, instanța de judecată urma să respingă acest capăt al cererii.

Consideră eronate concluziile instanțelor de judecată referitor la pretenția SRL „Ghiofrig” privind declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a ÎA „Maconi”, ca complex patrimonial unic de către SRL „Ghiofrig”, conform condițiilor stabilite prin procesul-verbal al ședinței Comitetului creditorilor nr.A 05/RC-01, cerință ce urmează a fi respinsă, rezultând din faptul că contractul de cesiune nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 este valabil.

La data de 02 noiembrie 2015, SRL „Cariera Nord” a depus recurs suplimentar.

Opinează că, cerințele legale privitoare la forma și înregistrarea contractului au fost respectate la data semnării contractului nominalizat, acestea fiind și unele din elementele bunei-credințe ale cumpărătorului SRL „Cariera Nord”.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curtii de Apel Chișinău a fost adoptată la 01 iulie 2015, iar SRL „Cariera Nord” a declarat recurs la data de 02 septembrie 2015.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată părților la data de 15 iulie 2015 (Vol. 6, f.d.260), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat de SRL „Cariera Nord” la data de 02 septembrie 2015, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 03 februarie 2016 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Prin prisma art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificînd legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cariera Nord” și va casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și va pronunța o nouă hotărîre de respingere a acțiunilor înaintate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Conform art. 753 alin. (1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

În conformitate cu art. 118 alin.(1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectiile sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 130 alin. (1-3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Atât instanța de apel, cât și prima instanță, fiind investite cu judecarea pricinii în speță, rezultînd din temeiurile și obiectul acțiunilor, incorect au concluzionat asupra temeiniciei acțiunilor înaintate de ÎA „Maconi” în proces de insolabilitate, SRL „Ghiofrig”.

Din materialele pricinii rezultă că în baza procesului-verbal al Comitetului creditorilor ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, nr.A 05/RC-01 din 05 septembrie 2005, SRL „Ghiofrig” a fost desemnat cîștigător al concursului investițional desfășurat de ÎA „Maconi” (Vol.III, f.d.5).

La data de 21 ianuarie 2011, între SRL „Ghiofrig” și SRL „Belvilcom”, au fost încheiate două contracte de cesiune a creanțelor: nr.21/01/2011/1 și nr.21/01/2011/2.

Astfel, conform contractului nr.21/01/2011/1 din 21 ianuarie 2011, SRL „Belvilcom”, în calitate de cedent, transmite cesionarului SRL „Ghiofrig” dreptul de a solicita primul și de a deveni noul creditor al ÎA „Maconi”, în contul sumei datorate de 800000 lei, astfel SRL „Ghiofrig” a primit dreptul în locul SRL „Belvilcom” să solicite de la ÎA „Maconi” executarea obligațiilor creditoriale în sumă de 800000 lei (Vol. II, f.d.30-32, vol.2).

Conform contractului nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, SRL „Ghiofrig”, reprezentată de directorul D.Răducan, în calitate de cedent, transmite cesionarului SRL „Belvilcom” dreptul de a solicita primul și de a deveni noul creditor al ÎA „Maconi”, în contul sumei datorate de 3252 085,85 lei.

În consecință, SRL „Belvilcom” a primit dreptul să solicite, în locul SRL „Ghiofrig”, de la ÎA „Maconi” executarea obligațiilor creditoriale în sumă de 3252085,85 lei (Vol. III, f.d.84).

Tot aici, este de menționat că în baza pct.1.5 al contractului nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, SRL „Ghiofrig” cesionează calitatea sa de câștigător al concursului investițional către SRL „Belvilcom”, potrivit condițiilor stabilite în procesul verbal nr.05c-3 din 05 septembrie 2005 (Vol. II, f.d.84).

La caz, Colegiul ia în considerare și faptul că în scopul determinării veridicității semnăturilor aplicate în contractul nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, s-a dispus efectuarea expertizei grafoscopice. Conform raportului de expertiză nr.15/16 din 03 ianuarie 2012, întocmit în acest sens, s-a stabilit că semnătura depusă la poziția SRL „Ghiofrig” pe contractul de cesiune a creanței, nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, încheiat între SRL „Maconi”, SRL „Belvilcom” și SRL „Ghiofrig”, în persoanele V.Chistruga, V.Chirica, D.Răducan, este executată de însuși D.Răducan, a cărui mostre de semnături experimentale au fost prezentate, iar impresiunea de ștampilă rotundă a SRL „Ghiofrig” de pe contractul nominalizat este realizată cu ștampila rotundă a SRL „Ghiofrig”, a cărei mostre au fost prezentate (Vol. IV, f.d. 151-152).

Din raportul de expertiză grafoscopică nr.477-478 din 03-09 februarie 2012, rezultă că semnătura depusă la poziția SRL „Ghiofrig” pe contractul de cesiune a creanței, nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, încheiat între SRL „Maconi”, SRL „Belvilcom” și SRL „Ghiofrig”, din numele persoanelor Chistruga V., Chirica V., Răducan D., este executată de însuși D.Răducan, a cărui mostre de semnături experimentale au fost prezentate (Vol. IV, f.d. 148-149).

Conform art.216 alin. (1) Cod civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută).

Conform art.666 alin.(1) Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Astfel, instanța de recurs reține ca fiind întemeiat argumentul recurentului în privința pretenției SRL „Ghiofrig” privind constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2, încheiat între SRL „Ghiofrig”, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” la data de 21 ianuarie 2011, precum că contractul

este valabil, deoarece reprezentantul SRL „Ghiofrig” și-a dat acordul la încheierea unui asemenea contract.

Mai mult, valabilitatea exprimării voinței părților participante la raporturile contractuale indicate mai sus este confirmată prin raportul de expertiză grafoscopică nr.477-4787 din 03-09 februarie 2012, raportul de expertiză nr. 15/16 din 03 ianuarie 2012, precum și prin declarațiile reprezentantului SRL „Belvilcom”, prin care s-a stabilit că a contribuit investițional la funcționarea întreprinderii ÎA „Maconi”, în proces de insolvență, în calitate sa de nou proprietar.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind eronate concluziile instanței de fond și de apel privind admiterea pretenției SRL „Ghiofrig” referitor la constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011, întrucât raportul de expertiză nr. 435, 436 din 01 noiembrie 2013, întocmit de Centru Național Anticorupție, a fost efectuat în baza unor copii, originalele fiind pierdute, iar acest fapt a fost confirmat prin explicațiile reprezentantului SRL „Belvilcom” și prin extrasul din Monitorul Oficial, anexat la materialele pricinii, în condițiile când originalul contractului de cesiune a fost cusut la contractul de vânzare-cumpărare nr. 15 din din 04 mai 2011 (Vol. IV, f.d.82).

În contextul dat, rezultând din faptul că originalele nu pot fi prezentate din motive neimputabile părților, instanța de recurs consideră că relevante întru determinarea valabilității contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 sunt impresiunea de ștampilă rotundă a SRL „Ghiofrig” și semnătura lui Răducan D., care au fost aplicate pe originalul pierdut și nu pe copia contractului, acestea fiind confirmate prin rapoartele de expertiză menționate supra (Vol. IV, f.d. 146-152).

În această ordine de idei, rezultând din prevederile art. 130 alin.(2) Cod de procedură civilă, conform cărora nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor, Colegiul consideră că valabilitatea contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2, încheiat între SRL „Ghiofrig”, SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” la data de 21 ianuarie 2011 este demonstrată și prin faptul că SRL „Belvilcom”, începând cu anul 2008 a contribuit investițional la funcționarea ÎA „Maconi”, în proces de insolvență, dovadă fiind operațiunile financiare care au avut loc între SRL „Belvilcom” și mai multe persoane juridice, printre care: SRL „Ghiofrig”, SRL „Elevatexpo”, ÎCS „Siluma SRL”, doar în anul 2011, fiind investită suma de peste 2400000 lei, fiind procurate utilaje și mijloace de transport, ceea ce se confirmă prin certificatul contabil prezentat de SRL „Belvilcom”.

Astfel, Colegiul constată că, în baza pct.1.5 al contractului de cesiune de creanță din 21.01.2011 încheiat între SRL „Ghiofrig” și SRL „Belvilcom”, ultima a devenit noul câștigător al concursului investițional desfășurat de ÎA „Maconi”, în consecință, perfectându-se contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi” nr.15 din 04.05.2011.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011, autentificat notarial de notarul Alexandru Antofciuc, ÎA „Maconi” în proces de insolvență, în persoana administratorului Valeriu Chistruga, a fost vândut complexul patrimonial unic ÎA „Maconi”, cumpărătorului SRL „Belvilcom” (Vol.I, f.d.3-4, Vol.III, f.d.48-52). Anexa nr. 1 la contractul nr.15 din 04 mai 2011 a

complexului patrimonial unic include toate bunurile transmise cumpărătorului SRL „Belvilcom” de către ÎA „Maconi” (Vol.III, f.d.53-83).

Colegiul consideră nefondate cerințele SRL “Ghiofrig” și ÎA „Maconi” privind constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011 a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi”, încheiat între administratorul insolvenței ÎA “Maconi”- Valeriu Chistruga și SRL „Belvilcom” și urmează a fi respinse, în următoarele circumstanțe.

Conform art. 818 alin. (1) Cod civil, contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic se încheie în formă autentică și se înregistrează la Camera Înregistrării de Stat.

Datorită importanței și caracterului special al obiectului vânzării-cumpărării întreprinderii și anume a faptului aprecierii acestuia de către legislator ca un complex patrimonial unic, contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii, se încheie în formă autentică și se înregistrează la Camera Înregistrării de Stat.

Condițiile de formă ale contractului în cauză și anume: forma autentică și înregistrarea, se prezintă ca condiții de valabilitate a acestuia, deoarece conform art. 208 alin.(2) Cod civil, în cazurile expres prevazute de lege forma este o condiție de valabilitate a actului juridic. Mai mult de atât, conform prevederilor art. 213 alin.(1) Cod civil, nerespectarea formei autentice atrage nulitatea actului juridic.

Din răspunsul notarului public Galina Morea, nr.185, datat cu 25 noiembrie 2011, ca rezultat al interpelării nr.12521 din 24 noiembrie 2011, rezultă că în registrele notariale a notarului public Alexandru Antofciuc, în perioada - 07 decembrie 2010 și pînă la 07 mai 2011 nu este înregistrat contractul de vânzare-cumpărare încheiat între administratorul insolvenței Chistruga V. și SRL “Belvilcom” din 04 mai 2011. Contractul dat nu a fost regăsit în arhiva notarului și nici numărul de înregistrare a actelor nr. 78 pentru anul 2011, nu figurează.

Raportul de expertiză nr.660-661 din 26 martie 2012, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, privind veridicitatea semnăturii notarului aplicată pe contractul nr.15 din 04 mai 2011, autentificat de notarul public Alexandru Antofciuc și înregistrat cu nr. 963 din 04 mai 2011, relevă că semnătura care ar fi executată de către notarul public Alexandru Antofciuc, nu este executată de el însuși, dar de către o altă persoană. De altfel, nici ștampila nu aparține notarului public Alexandru Antofciuc.

În contextul dat, Colegiul consideră greșită concluzia primei instanțe precum că contractul de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011, încheiat între SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi”, în proces de insolvență, nu este autentificat notarial, deoarece raportul de expertiză nr.660-661 din 26 martie 2012 urma a fi apreciat în coroborare cu alte probe la dosar prezentate de către pârâtul SRL „Belvilcom”.

Or, rezultînd din prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază

concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

În această ordine de idei, Colegiul reiterează că jurisprudența CEDO relevă că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, pe când, în speță, prima instanță s-a limitat doar la argumentele și probele părții în favoarea căreia s-a adoptat hotărârea.

Colegiul menționează că din informațiile Ministerului Justiției al Republicii Moldova, nr.04/3758 din 08 mai 2012, nr.04/4987 din 18 iulie 2012, rezultă că în cadrul desfășurării activității de notar, Alexandru Antofciuc a admis mai multe încălcări a legislației care reglementează desfășurarea activității notariale, iar ca urmare a încălcărilor săvârșite, Comisia de licențiere a activității notariale, în baza hotărârii nr.6 din 19 mai 2006, a dispus încetarea activității notariale a lui Alexandru Antofciuc, activitate reluată în baza hotărârii din 15 mai 2007 a Curții de Apel Chișinău.

Tot aici, este de remarcat că notarul Alexandru Antofciuc, începând cu anul 2009 se afla la evidență medicală din motivul depistării unei boli incurabile, iar în ultima perioadă de viață, când și a fost încheiat și autentificat contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca complex patrimonial unic, nr.15 din 04 mai 2011, starea sănătății s-a agravat și la data de 17 mai 2011 a decedat.

Prin urmare, coroborând toate probele în acest sens, Colegiul notează că instanțele ierarhic inferioare urmau a aprecia că exista probabilitatea reală ca starea sănătății notarului Alexandru Antofciuc să fi influențat desfășurarea activității sale, prin ce se poate explica și diferența semnăturilor aplicate. Or, careva probe indubitabile în acest sens nu au fost prezentate.

În această ordine de idei, Colegiul precizează că nu poate fi pusă pe seama recurentului acțiunile sau inacțiunile notarului, or, prezumând contractul ca fiind valabil și acționând cu bună-credință, SRL „Belvilcom” a investit în activitatea ÎA „Maconi” și a întreprins diverse acțiuni în vederea începerii și menținerii ritmului normal de activitate.

Buna-credință se poate manifesta în două forme: - loialitate în acte juridice (absența dolului, fraudei, violenței, fidelitatea în angajamente, absența îndoielii, ignoranța corectă și justificată); - credință eronată (se crede din eroare că se acționează conform legii).

În rezultatul constatării sau declarării nulității actului juridic oneros, proprietarul bunului –obiect material al actului respectiv, dispune de dreptul de revendicare a bunului, în cazurile stabilite de art.375 alin.(1) Cod civil, de la dobânditorul de bună-credință. Situațiile expres stabilite de lege constituie excepții de la principiul drepturilor dobânditorului de bună-credință. Reaua-credință necesită a fi dovedită, dobânditorul fiind prezumat a fi de bună-credință.

În contextul dat, Colegiul decelează că SRL “Belvilcom” în anul 2011 a investit mai mult de 2400000 lei, fiind procurate utilaje și mijloace de transport, ceea ce denotă că sunt nefondate argumentele ÎA „Maconi”, precum că contractul de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011 ar fi nul pe motivul fictivității acestuia, or, nulitatea în temeiul art. 221 alin.(1) Cod Civil, poate surveni doar în cazul dacă ambele părți nu doresc survenirea efectelor juridice.

La caz, Colegiul reliefă că investițiile SRL “Belvilcom” au fost efectuate în rezultatul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011, adică este peremptoriu faptul survenirii anumitor efecte juridice.

Mai mult, în condițiile art. 221 alin.(1) Cod civil, actele juridice fictive și cele simulate au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică: - o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată; - această neconcordanță are ca scop amăgirea terților.

Motivele actelor juridice fictive și simulate pot fi: ocolirea unor dispoziții legale imperative, fraudarea fiscoșului sau a creditorilor, ascunderea față de public a anumitor operații juridice etc.

Actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 Cod civil – intenția de a da naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate.

În speță, nu poate fi invocată lipsa intenției în producerea efectelor juridice la încheierea actului juridic și astfel, este relevant argumentul recurentului precum că pe tot parcursul procedurilor judiciare, participanții la proces au criticat doar forma actului juridic nominalizat, fără a pune la îndoială și exprimarea de voință a părților la încheierea acestuia.

În consecință, în condițiile când actul juridic nu poate fi anulat pe motive formale, Colegiul remarcă că contractul de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011 a complexului patrimonial unic Î.A. „Maconi” a fost încheiat cu acordul de voință a părților, or, materialele pricinii relevă lipsa cărorva obiecții la încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr.15 din 04 mai 2011, ceea ce reprezintă un element esențial la determinarea valabilității unui raport contractual.

Mai mult, jurisprudența CEDO relevă că anularea unui contract care îndeplinește condițiile actului juridic autentificat atentează la securitatea raporturilor juridice, care este unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului și care este protejat prin articolul 6 CEDO.

În atare circumstanțe, în condițiile când contractul de vânzare-cumpărare nr.15 din 04.05.2011 a complexului patrimonial unic ÎA „Maconi”, încheiat între SRL „Belvilcom” și ÎA „Maconi” este declarat ca fiind unul valabil, pe cale de consecință, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Ghiofrig” împotriva ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, cu privire la declararea valabilă a contractului de vânzare-cumpărare conform condițiilor procesului verbal al comitetului creditorilor ÎA “Maconi” nr. A 05/RC-01 din 05 septembrie 2005.

Cu referire la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Belvilcom” împotriva ÎI „Jerebțov Anton” privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic, nr.15 din 04 mai 2011, Colegiul conchide a o respinge, din următoarele motive.

La caz, Colegiul notează că cererea de chemare în judecată a fost depusă împotriva ÎI „Jerebțov Anton”, care, contrar art. 59 alin. (1) Cod Procedură Civilă (parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la

momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios), nu este subiect al raportului material litigios.

Tot aici, este de menționat că aceasta nu doar că nu este parte la raportul contractual, dar, totodată, la acel moment, nici măcar nu era administratorul ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, ceea ce rezultă și din materialele pricinii.

Referitor la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ghiofrig” împotriva SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”, intervenient accesoriu Camera Înregistrării de Stat cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.3530 din 24 mai 2012, Colegiul consideră necesar de a o respinge în următoarele circumstanțe.

Conform contractului nr.3530 din 24 mai 2012, autentificat de notarul public Adelina Florea, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord”, s-a vândut SRL „Cariera Nord” complexul patrimonial unic ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate.

Prin încheierea nr.2e-2/11 din data de 22 septembrie 2011 a judecătorei Edineț, s-a interzis înstrăinarea ÎA „Maconi”, ca complex patrimonial unic, cât și bunurile acesteia în mod separat, precum și s-a interzis Camerei Înregistrării de Stat să opereze modificări în Registrul de Stat al persoanelor juridice în privința ÎA „Maconi” (Vol. II, f.d.33).

Prin încheierea nr.2e-928/12 din 23 februarie 2012 a judecătorei Economice de Circumscripție, s-a interzis înstrăinarea de către ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate, a bunurilor ca un complex patrimonial unic, cât și bunurile acestuia în mod separat, precum și s-a interzis operarea de către Camera Înregistrării de Stat a modificărilor în Registrul de Stat al Întreprinderilor și Organizațiilor în privința ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate (Vol.III, f.d.17).

Prin încheierea nr.2e-1147/12 din 07 martie 2012 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, adoptată la cererea SRL „Belvilcom”, s-a interzis Camerei Înregistrării de Stat de a efectua modificări în Registru întreprinderilor și organizațiilor în privința ÎA „Maconi”, în proces de insolabilitate (Vol.IV, f.d.42).

Prin decizia din 05 iunie 2012 a Camerei Înregistrării de Stat s-a înregistrat contractul de vânzare- cumpărare nr.3530 din 24 mai 2012, încheiat între SRL „Belvilcom” și SRL „Cariera Nord” (Vol.VI, f.d.9).

Conform art.232 Cod civil, actul juridic prin care s-a dispus de un bun referitor la care, prin lege sau de instanța de judecată, sau de un alt organ abilitat, este instituită, în favoarea unor persoane, o interdicție cu privire la dispoziție poate fi declarat nul de instanța de judecată la cererea persoanelor în favoarea cărora este instituită interdicția.

Astfel, Colegiul notează că actul juridic, în temeiul art. 232 Cod civil, poate fi declarat nul de către instanța de judecată la întrunirea a 3 condiții: existența interdicției cu privire la dispoziția unui bun instituită prin lege sau de instanța de judecată sau de un alt organ abilitat; existența persoanelor în favoarea cărora este instituită interdicția și existența cererii acestor persoane de declarare a nulității actului juridic.

La caz, Colegiul precizează că SRL „Ghiofrig” nu poate fi considerat ca fiind persoană în favoarea căruia este instituită interdicția, or, din momentul cedării drepturilor acestuia prin contractul de cesiune nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011,

SRL „Ghiofrig” nu mai poate motiva existența unui interes legal în declararea nulității contractului nr.3530 din 24 mai 2012.

Conform art.818 Cod civil, contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic se încheie în formă autentică și se înregistrează la Camera înregistrării de Stat.

În acest context, Colegiul accentuează că contractul nr.3530 a fost încheiat în formă autentică și a fost înregistrat la Camera Înregistrării de Stat prin decizia din 05 iunie 2012 a Camerei Înregistrării de Stat.

Respectiv, Colegiul reliefă că SRL „Cariera Nord” este de bună-credință, or, atât timp cât ambele părți considerau că, la momentul încheierii contractului toate condițiile legale au fost întrunite dat fiind faptul autentificării acestuia de către notar, or, nu există alte circumstanțe care ar demonstra contrariul.

Conform art.307 alin.(1) Cod civil, este considerată posesor de bună-credință persoana care posedă legitim sau care se poate considera îndreptățită să posede în urma unei examinări diligente, necesare în raporturile civile, a temeiurilor îndreptățirii sale. Buna-credință este prezumată.

Conform art.375 alin.(1) Cod civil, dacă un bun a fost dobândit cu titlu oneros de la o persoană care nu a avut dreptul să-l înstrăineze, proprietarul poate să-l revendice de la dobânditorul de bună-credință numai în cazul în care bunul a fost pierdut de proprietar ori de persoana căreia bunul a fost transmis de proprietar în posesiune sau dacă i-a fost furat unuia ori altuia, sau a ieșit în alt mod din posesiunea acestora, fără voia lor.

Conform art. 679 alin.(1) Cod civil, contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Totodată, Colegiul conchide că instanțele ierahic inferioare au eludat de a se expune și asupra faptului, că în afară de clauza de nulitate, urmează a fi determinat și faptul dacă cumpărătorul a fost de bună-credință sau nu. Buna-credință prezumându-se pînă la proba contrarie.

Tot aici, este de menționat că părțile contractante la momentul încheierii contractului se bazau pe faptul că forma actului juridic a fost respectată, acesta fiind un element al bune-credințe, care este prezumată, ceea ce prezumă implicit și faptul că subiectul a acționat diligent.

Ca rezultat, SRL „Cariera Nord” a investit în dezvoltarea obiectului un capital esențial, iar declararea nulității contractului translativ de proprietate va duce la încălcarea dreptului de proprietate, garantat și protejat de art.1 din Protocolul nr .1 din CEDO și principiului de stabilitate a raportului juridic, garantat de art. 6 CEDO.

Mai mult, art. 1 din Protocolul nr. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale proclamă că orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele Dacia SRL c. Moldovei, Oferta Plus SRL c. Moldovei, Bimer SA c. Moldovei, Banca VIAS c. Moldovei, Nistas GmbH c. Moldovei și Venera-Nord-Vest Borta AG c. Moldovei, denotă faptul că este ilegal a priva de dreptul de proprietate.

Conform art. 127 al Constituției Republicii Moldova, statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe au fost adoptate contrar normelor de drept material și circumstanțelor de fapt, iar argumentele invocate de recurent sînt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, inclusiv și hotărârea suplimentară, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care se resping integral acțiunile înaintate.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cariera Nord”.

Se casează decizia din 01 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău, hotărârea din 10 noiembrie 2014 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău și hotărârea suplimentară din 01 decembrie 2014 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, adoptate în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Arendă „Maconi” în proces de insolabilitate împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Belvilcom” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare- cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Întreprinderii de Arendă „Maconi” în proces de insolabilitate cu privire la declararea valabilă a contractului de vânzare- cumpărare conform condițiilor procesului verbal al comitetului creditorilor Întreprinderii de Arendă „Maconi” din 05 septembrie 2005, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Întreprinderii de Arendă „Maconi” în proces de insolabilitate, Societatea cu Răspundere Limitată „Belvilcom” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 și a contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Belvilcom” împotriva Întreprinderii Individuale „Jerebțov Anton” cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Belvilcom”, Societății cu Răspundere Limitată „Cariera Nord”, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare- cumpărare din 24 mai 2012, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

-Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Arendă „Maconi”, în proces de insolabilitate, împotriva Societății cu Răspundere

Limitată „Belvilcom” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011;

-Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Întreprinderii de Arendă „Maconi” în proces de insolvență cu privire la declararea valabilă a contractului de vânzare-cumpărare conform condițiilor procesului verbal al comitetului creditorilor Întreprinderii de Arendă „Maconi” din 05 septembrie 2005;

-Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Întreprinderii de Arendă „Maconi” în proces de insolvență, Societatea cu Răspundere Limitată „Belvilcom” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor nr.21/01/2011/2 din 21 ianuarie 2011 și a contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011;

-Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Belvilcom” împotriva Întreprinderii Individuale „Jerebțov Anton” cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic nr.15 din 04 mai 2011;

-Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghiofrig” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Belvilcom”, Societății cu Răspundere Limitată „Cariera Nord”, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 3530 din 24 mai 2012.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători:

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală